sobota, 15.08.2026

Święto Wojska Polskiego

Święto Wojska Polskiego jest obchodzone w dniu 15 sierpnia nieprzypadkowo. Celem jest upamiętnienie jednej z najważniejszych batalii we współczesnej historii, czyli kontrofensywy Polaków w Bitwie Warszawskiej. Operacja wyparcia bolszewików, która trwała w dniach 13–25 sierpnia 1920 r., de facto zatrzymała marsz Sowietów na zachód kontynentu i pokrzyżowała im plany podboju Europy. Kluczowe było kontruderzenie znad Wieprza pod dowództwem marszałka Piłsudskiego. Polacy zdawali sobie sprawę ze znaczenia tego rozstrzygnięcia, dlatego na mocy rozkazu gen. Stanisława Szeptyckiego z 1923 r. dzień 15 sierpnia ustanowiono Świętem Żołnierza. Etos żołnierzy jako obrońców wartości, pokoju i gwarantów bezpieczeństwa umacniał się przez całe dwudziestolecie międzywojenne, również w sierpniu 1939 r., a oficjalne obchody święta z reguły były imponujące – obejmowały m.in. przegląd wojsk i parady uliczne w większych miastach garnizonowych.

Co ciekawe, 15 sierpnia świętowano już w I połowie XIX w., w czasach Księstwa Warszawskiego. Okazją były urodziny Napoleona Bonapartego, które traktowano jako nieformalne święto polskiej armii. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, w latach 1919–1923, świętem wojskowych był dzień 6 sierpnia – na pamiątkę rozpoczęcia działań przez Pierwszą Kompanię Kadrową. Przez pierwsze lata po zakończeniu II wojny światowej, do 1947 r., kontynuowano obchody Święta Żołnierza 15 sierpnia. Przedwojenne święto nigdy nie zostało oficjalnie uchylone ani zniesione, jednak komunistyczne władze uznały, że stosowniejszą datą będzie 12 października, czyli upamiętnienie bitwy pod Lenino, którą stoczyła z Niemcami 1. Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki. Do obchodów 15 sierpnia i upamiętnienia Bitwy Warszawskiej powrócono w 1992 r., już po upadku rządów komunistycznych w Polsce. (zob. www.muzeum1939.pl)